

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Петър Райков Петров – Русенски университет „А. Кънчев”
на дисертационен труд на тема: Влияние на интерактивните методи върху
познавателната ефективност на обучението по домашна техника и
икономика – V клас

Област на висше образование 1. Педагогически науки

Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ...

Научна специалност „Методика на обучението по техника и
технологии”

Автор: Васил Иванов Василев

Научен ръководител: проф. ик. н. Маргарита Кирова Бонева

I. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд на В. Василев е разработен в общ обем на
текстовата част – 202 стр. В структурно отношение съдържа увод, три
глави, заключение, изводи (с технологичен и практико-приложен характер)
и 13 приложения. Използвани са 63 литературни източника на кирилица,
20 на латиница и 3 интернет ресурси.

На съвременния етап от развитието на педагогическото познание се
извършва активен процес на интегриране постиженията на дидактиката и
методиките на обучение. В научните трудове все по-често се използват
интегративни теории и практики (и най-важното те се обосновават чрез
емпирични изследвания), свързани с иновационните подходи в
образованието. С такава ориентация е рецензираният дисертационен труд,
в който се показва значимостта на трите нива на феномена „педагогическа
технология” – общодидактическото, частнопредметното и локалното. В
действителност основното проблемно поле е частнометодическото към
което са ориентирани изследователските намерения на автора – влиянието
на интерактивните методи върху познавателната ефективност на
обучението по домашна техника и икономика.

II. Съдържателни измерения на дисертационния труд

Изложението на дисертацията очертава логически издържана структура,
обединяваща три информационни цялости: особеностите на
технологичното обучение в системата на общообразователната подготовка;
приложението на интерактивните методи и техники като педагогическа
иновация в културно образователна област „Бит и технологии”;
отражението на интерактивната образователна среда върху ефективността
на обучението по домашна техника и икономика в V клас.

В първа глава синтезирано и коректно В. Василев проследява в
исторически план идеята за трудово обучение и възпитание като основен
акцент е поставен върху проблемът за технологичната култура и нейните

измерения в държавните образователни изисквания и в разглеждания учебен предмет. Пространно се разграничават понятията „техника” и „технология” – логично и естествено в съответствие с научно-приложната ориентация на разработката.

Втора глава е посветена на актуален проблем за съвременното образование – интерактивните методи. Анализирайки с необходимата научна достоверност и проникновеност дидактическите особености на интерактивните методи дисертанта обръща внимание на някои от техните свойства с ефект на приложимост в обучението по техника и технологии: адаптивност, функционалност, надеждност, субектност. Предложените интерактивни варианти в дейностите преподаване и учене са силен аргумент в обосноваване на основната теза на изследването – ролята им за повишаване на познавателната ефективност на обучението.

В трета глава се откроява методологическия и методическия подходи при разглеждането на интерактивните методи, на тяхното отражение върху познавателната ефективност на обучението по „Домашна техника и икономика”. Напълно споделям тази авторов поглед (а вероятно и решение на научния ръководител) за комплексност при интерпретацията на перспективните технологии за интерактивно обучение, основани на различни методи и техники за събиране и обработване на учебната информация, за генериране и творческо обобщаване на идеи в съответствие с учебното съдържание по предмета. Стратегията лансирана в трета глава значително улеснява разработването на изследователската концепция намираща израз в дизайна на емпиричното изследване.

Емпиричната част на дисертационния труд впечатлява с описаната програма: цел, задачи, предмет, обект и хипотеза на изследването. В „емпиричен фокус” са основно анкетните проучвания и тестирането. Тестовите определени в хода на констатиращия експеримент са конструирани в съответствие с познавателната ефективност и са адекватни на планираното проучване. Според своята диагностична роля тестовите са представени с достатъчна по степен съдържателна валидност. Тя е обосновава според таксономията на Б. Блум за когнитивните цели. Анализът на резултатите от анкетния метод дават нагледна представа за използването и ефекта от приложимостта на интерактивните методи в аспекта на преподаването и ученето

В. Василев демонстрира умения за количествен и качествен анализ чрез статистическата обработка на резултатите, чрез съпоставимостта на елементите на технологичната култура. Съобразно етапността на процедурите по отношение на констатиращия етап използването на метода на експертна оценка е доказателство за прецизно и обосновано детайлизиране на методиката на изследването.

Емпиричната представителност на резултатите от изследването, създават възможности за осмисляне и изясняване на педагогическите стратегии за моделно представяне на интерактивните методи.

III. Достойнства и постижения в дисертационния труд

Първо: Като теоретичен и емпиричен продукт се осъществява концептуалната схема за взаимовръзката между интерактивната образователна среда и познавателната ефективност на обучението.

Второ: Реализира се частнодидактическа технология с действени практико-приложни и контролно-результативни интерактивни методи и техники.

Трето: Пресъздава се дизайн на обучението, който може да служи като модел за приложение на интерактивните методи по учебния предмет „Домашна техника и икономика”.

IV. Научни приноси

Научните приноси реално отразяват получените резултати и са доказателство за рационална организация и провеждане на изследването. По наше мнение в постановъчната си част научните приноси могат да бъдат представени в по-разгърнат вид.

Авторефератът реално отразява структурата и основните резултати, постигнати в дисертацията. Предложени са 3 публикации по темата на дисертацията.

V. Бележки и препоръки

В текста на дисертацията се забелязват известни неточности, които не се отразяват върху общото впечатление за качествено осъществено педагогическо изследване. В теоретичното представяне на проблема не са спазени изискванията за библиографско описание на използваната литература. В интерес на прецизността е по-точно използването на термина „тестиране” (дидактически тест) а не „тестване”. Несъмнено препоръката е ориентирана към бъдещата научно-изследователска дейност на В. Василев. Според научните предпочитания може да бъде разширен спектъра от емпирична информация доказваща ефективността от приложението на интерактивните методи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено чрез дисертационния труд, автореферата, постигнатите резултати и приноси. Предлагам на уважаемото жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Васил Иванов Василев в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление направление 1.3. Педагогика на

обучението по ...научна специалност „Методика на обучението по техника и технологии”

Гр. Русе
19.04.2014 год.

РЕЦЕНЗЕНТ:
(доц. д-р Петър Петров)